V plánu Německa a Francie na obnovu hospodářství unijních ekonomik po koronavirové kriz by Česko bylo čistým plátcem

- CZ24 News | 26. května 2020

EU: Česko by v plánu Německa a Francie na obnovu hospodářství unijních ekonomik po koronavirové krizi bylo čistým plátcem, stejně jako další země. Jen sedm z 27 členských států EU by bylo čistými příjemci pomoci. Vyplývá to podle agentury APA z analýzy Centra pro evropský hospodářský výzkum (ZEW) v německém Mannheimu.

Kancléřka Merkelová s prezidentem Macronem před týdnem oznámili záměr vytvořit evropský program na hospodářskou obnovu po krizi způsobené koronavirem.

Podporu z fondu v objemu 500 miliard eur (zhruba 13,6 bilionu korun) mají dostávat země a sektory nejhůře postižené pandemií. Na vzniku fondu se musí dohodnout všechny země sedmadvacítky, některé státy především ze severu bloku už ale přišly s alternativní variantou. Návrh řešení by měla v příštích dnech členským zemím předložit Evropská komise.

Ve studii pod vedením mannheimského profesora ekonomie Friedricha Heinemanna byly propočteny dva modely. První předpokládá, že by se koronavirová pomoc odvíjela od míry propadu hospodářství jednotlivých členských států, druhý počítá s tím, že bude zohledněn pokles HDP i růst nezaměstnanosti.

Podle prvního modelu by nejvíc dostala Itálie (19 až 26 miliard eur) a také Francie by výrazně profitovala, neboť by získala navíc 10,7 miliardy eur. Druhý model by znamenal větší čistý příspěvek z Německa či Rakouska. Největším příjemcem pomoci by se stalo Španělsko (14 až 24 miliard eur), kterému by pomoc ze záchranného fondu nahradila téměř dvě procenta hospodářského výkonu. V obou scénářích by však největším příjemcem v poměru k výkonu své ekonomiky bylo Řecko, kterému by pomoc nahradila přibližně 2,2 až 2,6 procenta HDP.

Proti návrhu Merkelové a Macrona se zatím jasně postavila takzvaná spořivá čtyřka, tedy Rakousko, Nizozemsko, Švédsko a Dánsko, které navrhly vlastní koncept pomoci spočívající v poskytování úvěrů. Podle informací rakouské agentury APA Evropská komise přijde s plánem kombinujícím úvěry, dotace a záruky.

Například Rakousko by německo-francouzský plán podle APA přišel na 3,4 až 4 miliardy eur, tedy zhruba procento jeho hospodářského výkonu. Čistý příspěvek Německa by činil 24 až 38 miliard eur. Ze zemí takzvané „spořivé čtyřky“ by muselo nejvíc přispět Švédsko, až pět miliard eur.

V důsledku plánu by podle APA nastaly výrazné posuny uvnitř skupiny tradičních čistých plátců do rozpočtu EU, ale také obecně mezi čistými plátci a čistými příjemci. Například Polsko by podle prvního modelu zaplatilo 10,4 miliardy eur, tedy téměř dvě procenta svého HDP, což by znamenalo relativně největší příspěvek ze všech členských států. Také Česká republika, Slovensko, Maďarsko, baltské státy a dokonce i Rumunsko a Bulharsko by se podle APA staly čistými plátci do fondu, pokud by se při vyplácení pomoci vycházelo pouze z vývoje HDP.

Čistých příjemců by pak zůstalo sedm: Itálie, Španělsko, Řecko, Chorvatsko, Francie, Kypr a Portugalsko. Pouze druhý model, tedy i zohlednění nárůstu nezaměstnanosti, by čistými příjemci koronavirové pomoci učinilo všechny novější členy EU.

Peníze, které si EU má svým jménem půjčit na finančních trzích a které pak bude splácet v horizontu několika desítek let, podle Berlína a Paříže zlepší konkurenceschopnost evropského hospodářství a podpoří mimo jiné investice do digitalizace a ekologie. Právě k modernizaci v těchto dvou oblastech se společné prohlášení Merkelové a Macrona výslovně hlásí.